

TULEVAISUUSSELONTEKO LINJAA PITKÄN AIKAVÄLIN ILMASTO- JA ENERGIAPOLITIIKKA

Matti Haakijärvi

1

Valtioneuvosto hyväksyi 15. lokakuuta ilmastoto- ja energiapolitiittisen tulevaisuusselonteon viitoittamaan tietä kohti vähäpäästöistä Suomea vuonna 2050. Selonteossa asetetaan tavoitteeksi vähentää Suomen ilmastopäästöjä vähintään 80 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2050 mennessä osana kansainvälistä yhteistyötä.

Mitä tavoitteeseen pääseminen edellyttää rakentamiselta? Otsikon ”*Kohti nollaenergiataloja*” alla todetaan rakennusten energiatehokkuuden parantamisen olevan sekä merkittävimpiä että kustannustehokkaimpia tapoja vähentää päästöjä. Toisaalta rakennussektorilla on myös erityisiä haasteita. Rakennuskanta on pitkäikäistä ja se uusiutuu hyvin hitaasti. Valtaosa tänään rakennettavista taloista on käytössä vielä vuonna 2050. Nyt tehtävillä ratkaisuilla päätetään siis osittain, kuinka hiili-intensiiviseen polkuun Suomi tuleviksi vuosikymmeniksi sitoutuu.

Sektorin tärkeyden takia selonteossa asetetaan tavoitteeksi tehostaa koko rakennuskannan energiankäyttöä niin, että energiankulutus on nykytasoa vähintään 30 prosenttia pienempi vuonna 2030, 45 prosenttia pienempi vuonna 2040 ja 60 prosenttia pienempi vuonna 2050. Rakennuskannan energiankulutusta vähentävät energiatehokas uudisrakentaminen, vanhan kannan poistuma sekä energiatehokkuutta parantava korjausrakentaminen.

Uusien rakennusten energiatehokkuuteen vaikuttavat ympäristöministeriön rakentamismääräyk-

set. Energiankulutusta sääteleviä normeja tiukennetaan 30 prosentilla vuonna 2010. Tarkoitus on edelleen tiukentaa tehokkuusvaatimusta 20 prosenttia vuonna 2012. Samalla siirrytään kokonaisenergiakulutukseen perustuvaan sääntelyyn ja otetaan huomioon lämmitystavan vaikutus päästöihin.

Esitetyt uudistukset vievät uusien rakennusten kulutuksen vaiheittain nykyistä selvästi paremmalle matalaenergiatasolle. Rakennusteknologia mahdollistaa kuitenkin vieläkin energiatehokkaampia ratkaisuja. Sekä *Kansainvälinen energiajärjestö IEA* että *EU:n komissio ja parlamentti* ovat esittäneet siirtymistä kohti passiivitaloja. Selonteon mukaan tavoitteena tulee Suomessakin olla, että lopulta uudet rakennukset eivät tarvitse lainkaan ulkopuolista lämmitysenergiaa. Myös energiaa yli oman tarpeen tuottavia plusenergiataloja tulee aktiivisesti edistää.

Samalla on kiinnitettävä nykyistä enemmän huomiota muuhun kulutukseen kuten kiinteistö- ja huoneistosähkön sekä lämpimän käyttöveden tarpeeseen.

Haasteellisin on nykyinen rakennuskanta. Erityisesti 2010- ja osin 2020-luvullakin tulee merkittävä määrä asuinrakennuksia peruskorjauksikään. Energiatehokkuus otetaan kuitenkin vielä heikokosti huomioon korjaushankkeissa.

Normiohjausta on usein pidetty melko huonosti nykyiseen rakennuskantaan sopivana ohjauksena. Toisaalta julkisin varoin on käytännössä mahdo-

tonta merkittävästi vauhdittaa parannuksia 2,7 miljoonan asunnon energiatehokkuudessa. Selonteon mukaan onkin perusteltua laajentaa rakentamismääräyksiä edellyttämään olemassa olevilta rakennuksilta energiatehokkuuden parantamista peruskorjausten yhteydessä. Energiatehokkuustoimikunnan mukaan nykyisen rakennuskannan energiatehokkuutta voisi parantaa 30 - 50 prosenttia.

Selonteossa korostetaan, että energiatehokkuuden parantamisen ohella on ohjattava vähäpäästöisiin lämmitystapoihin. Fossiilisen polttoöljyn käytöstä ja suorasähkölämmityksestä muissa kuin kaikkein energiatehokkaimmissa rakennuksissa on vaiheittain luovuttava. Energiatehokkaan rakentamisen yleistyessä kaukolämmön rinnalle tulee yhä useammin kiinteistökohtaisia ratkaisuja. Kestäviä lämmitystapoja voidaan edistää tiedotuksen, kinnostimien, vero-ohjauksen ja rakentamismääräysten yhdistelmällä.

Valtioneuvoston tulevaisuusselonteko ilmasto- ja energiapolitiikasta: ”kohti vähäpäästöistä Suomea”, löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta <http://www.vnk.fi/julkaisut/julkaisusarja/julkaisu/fi.jsp?oid=273273>

1
Erityisesti 2010- ja osin 2020-luvullakin tulee merkittävä määrä asuinrakennuksia peruskorjauksikään. Energiatehokkuus otetaan kuitenkin vielä heikokosti huomioon korjaushankkeissa.

FORESIGHT REPORT OUTLINES LONG-TERM CLIMATE AND ENERGY POLICY

The Government adopted on 15 October the foresight report on climate and energy policy as a basis for a strategy towards a low-carbon Finland by 2050. The objective specified in the report is a reduction of emissions into air in Finland by at least 80% of the 1990 level by 2050 as part of international cooperation.

What is required of the construction trade to achieve this target? Under “Towards zero-energy houses” the report concludes that the improvement of the energy efficiency of buildings is one of the most significant and cost-effective ways to reduce emissions. On the other hand, the building sector also faces special challenges. Buildings have a long service life and the replacement of the building stock takes place slowly. The majority of houses built today will still be in use in 2050. This means that the decisions made today also affect the carbon intensity of the path Finland commits to following over

the next decades.

Due to the significance of the sector, the report calls for improvements in the use of energy in the entire building stock. The objective is that energy consumption is at least 30% lower in 2040, 45% lower in 2040 and 60% lower in 2050. The solutions available for the reduction of the building stock’s energy consumption include energy-efficient new construction, replacement of old stock and refurbishment construction focusing on the improvement of energy efficiency.

The building regulations of the Ministry of the Environment affect the energy efficiency of new buildings. The regulatory values for energy consumption will be lowered by 30% in 2010 and according to plans, again in 2012 by 20%. A regulatory system based on the total energy consumption will be enforced at the same time, with the effect of the heating method on emissions also

taken into account.

The presented reforms will gradually reduce the consumption of new buildings to a clearly better low-energy level. The available construction technology would allow even more energy-efficient solutions, however. Both the International Energy Agency IEA and the EU Commission and Parliament have proposed a transfer towards passive houses. The report concludes that the final objective shall also in Finland be the creation of new building stock, which requires no imported heating energy at all. Energy-plus houses, which generate a surplus of energy, should also be actively promoted.

*Source:
Government foresight report on climate and energy policy: towards a low-carbon Finland
<http://www.vnk.fi/julkaisut/julkaisusarja/julkaisu/fi.jsp?oid=273273>*